

Till Nyamko Sabuni!

Vi i Riksföreningen Särvuxpedagogerna hälsar dig varmt välkommen som ansvarig för bl.a vår del av vuxenutbildningen - särskild utbildning för vuxna. Vi ser fram emot att utveckla Särvux tillsammans med dig och vill gärna berätta lite om verksamheten för att ge dig vår historik och våra önsknings om framtidsinriktning för utbildningen.

Särvux startade som försök höstterminen 1970 i några utvalda kommuner. Något skämtsamt kallas den ibland för Sveriges längsta försöksverksamhet eftersom den officiellt kom igång först i juli 1988 och då gällde endast elever på grundsärskolenivå! Tre år senare utvidgades Särvux till att gälla även elever på träningssskolenivå. I januari 1994 övergick Särvux från landstingsregi till kommunalt ansvar. I några kommuner hänvisades Särvux i början till lokaler helt utanför all annan pedagogisk verksamhet. Det kunde vara en källarlokal i ett äldreboende eller ett rum på brandstationen som kommunen erbjöd. Tack och lov har mycket vatten runnit under broarna sedan dess. Nu finns vi oftast som en väl integrerad del av kommunernas övriga infrastruktur för vuxenutbildning. Vi har ju också äntligen en lagstadgad rättighet för Särvux både på grundläggande- och gymnasial nivå. Fantastisk utveckling!

När Särvux lagstadgades samlades ett stort antal Särvuxlärare på Ensta Park Hotell för att tillsammans med Skolverket lägga upp riktlinjer för verksamheten. Vi önskad naturligtvis att få bli en alldeles egen liten kärnverksamhet som kronan på verket i vuxenutbildningskorridorerna. Vi hade en drömvision om att få ha allt under en lysande kursplan som kunde kallas Vuxenliv! Där kunde alla studier inrymmas. En nog så härlig dröm, men de kursplaner vi fick blickade endast åt ungdomsskolans, och vi fick klämmas in i fyrkantiga, irrelevanta mallar som inte passar vår verksamhet. Vi skulle likna grundläggande vux och våra kursplaner blev träningssskolans resp. grundsär- och gymnasiesärskolans. Peter Anderberg, doktorand vid Certec i Lund skrev för ett antal år sedan: *Ickehandikappade människor kan kröka sin kropp och sitt intellekt för att passa in i rigida strukturer, t ex utbildningar. Det kan ofta inte människor med funktionshinder, vilket väl beskriver vad vi ibland upplevt.*

Vid flera tillfällen har vi Särvuxlärare fått vara med och försöka påverka kursplanearbetet, men lagar och regelverk har hindrat vår ambition. Vi vill verkligen arbeta för att vår målgrupp ska få kursplaner som är verklighetsanpassade och vuxeninriktade. Nu är det ju dags för nya kursplaner i gymnasiesärskolan. De kopplas automatiskt till Särvux, men tänk så härligt det vore om Särvux också fick alldeles egna kursplaner som rör den vuxnes behov och önskemål. Det känns inte alltid relevant att bara blicka bakåt, åt ungdomsskolans planer, när du står med en vuxen studerande med helt andra behov! Våra elever behöver ju inte läsa in ungdomsskolans kurser för att komma in på högre studier eftersom det inte finns några sådana för vår målgrupp. Klart att vi då ibland undrar varför vi måste ha samma struktur. **Vi vill gärna diskutera möjligheten till kursplaner som möter den vuxnes behov och önskemål.**

Vi brinner för att få erbjuda utbildning som svarar mot våra målgruppers olika behov och breda efterfrågan. Allt från kurser om levnadsvanor, egenvård, insatser mot övervikt - vilket enligt f d omsorgsläkare Monica Björkman är den viktigaste insatsen för vår målgrupp - till yrkesutbildningar och fördjupning i olika ämnen. Tänk om detta kunde bli verklighet! Nu har vi kanske äntligen chansen att med kvalité och nytänkande för ögonen spränga pedagogiska gränser. Vi skulle bli väldigt glada om vi fick träffa dig vid något tillfälle, för goda samtal leder verksamheter framåt. Vi kommer gärna till Stockholm om du får tid med oss någon gång i vår. Förstår om du har många som vill prata med dig just nu - men vi kommer mer än gärna när du får tid att möta oss.

Med varma hälsningar från styrelsen i Riksföreningen Särvuxpedagogerna

gm Anita Lundin, ordförande
anita.lundin@utb.vetlanda.se

Särvux, Vetlanda lärcentrum,

